

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

ประจำเดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ (ฉบับที่ ๒/๒)

หนอนด้วงหนวดยาวเจาะลำต้นทุเรียน

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ขอแจ้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงทุเรียนและเฝ้าระวังการระบาดของหนอนด้วงหนวดยาวเจาะลำต้นทุเรียน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Batocera rufomaculata* De Geer

รูปร่างลักษณะและชีวประวัติ

ตัวเต็มวัยเป็นด้วงหนวดยาวขนาดลำตัว ๔ - ๖ เซนติเมตร สีน้ำตาล เพศผู้มีหนวดยาวกว่าลำตัว เพศเมียหนวดเท่ากันหรือสั้นกว่าลำตัว ด้วงหนวดยาวชนิดนี้จับคู่ผสมพันธุ์และวางไข่ในเวลากลางคืน มีพฤติกรรมชอบวางไข่เข้าบนต้นเดิม ไข่มีลักษณะยาวรีคล้ายเมล็ดข้าวสารสีขาวขุ่น ขนาด ๒ x ๖ มิลลิเมตร ฝังอยู่ใต้เปลือกไม้ประมาณ ๔-๕ มิลลิเมตร ระยะไข่ ๗ - ๑๔ วัน หนอนที่ฟักใหม่สีขาวครีม เริ่มกัดกินไซลอนใต้เปลือกไม้และถ่ายมูลออกมาเป็นขุยไม้ละเอียดปรากฏให้เห็นเป็นระยะๆ ตามเส้นทางที่หนอนไซลอนอยู่ใต้เปลือกไม้ ระยะต่อมาตัวหนอนเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วขนาดใหญ่มากที่สุด มีความยาว ๘-๑๐ เซนติเมตร และอยู่ในระยะตัวหนอนเป็นเวลา ๒๘๐ วัน หนอนวัยนี้เป็นระยะที่ทำลายลำต้นทุเรียนรุนแรงที่สุด ระยะต่อมาเข้าสู่วัยดักแด้อีก ๒๔-๒๙ วัน จากนั้นจึงเป็นตัวเต็มวัย และฟักตัวอยู่ในเนื้อไม้อีก ๗-๘ วัน ก่อนเจาะเนื้อไม้กลับออกสู่ภายนอก ตัวเต็มวัยมีอายุไขเป็นเวลา ๖ เดือน

วงจรชีวิตของหนอนด้วงหนวดยาวเจาะลำต้นทุเรียน

ลักษณะการทำลาย

ตัวเมียวางไข่ในเวลากลางคืน โดยบินมาเกาะต้นทุเรียนและไต่หาดำแหน่งที่เหมาะสมตามลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ ในส่วนที่มีการระบารุนแรงพบหนอนด้วงหนวดยาววัยต่างๆ ในต้นทุเรียน เฉลี่ย ๔๐-๕๐ ตัวต่อต้น ในขณะที่หนอนยังเล็กอยู่จะสังเกตเห็นร่องรอยการทำลาย แต่เมื่อหนอนโตขึ้นจะพบขุยไม้ละเอียดซึ่งเป็นมูลของหนอนบริเวณรอยทำลาย โดยตัวหนอนจะกัดกินขอนไซ้ไปตามเปลือกไม้ด้านใน หรืออาจกัดควั่นเปลือกกรอบต้น ซึ่งทำให้ท่อน้ำท่ออาหารถูกตัดทำลายเป็นเหตุให้ทุเรียนเริ่มทรุดโทรม ใบร่วง และยืนต้นตายได้ในที่สุด เนื่องจากตัวเต็มวัยมีอายุชัวยาวทำให้ช่วงระยะเวลาการวางไข่นาน ในต้นหนึ่งๆ จึงพบไข่และหนอนระยะต่างๆ กันเป็นจำนวนมาก

ลักษณะการทำลายของหนอนด้วงหนวดยาวเจาะลำต้นทุเรียน

การแพร่กระจายและฤดูการระบาด

พบการระบาดในแหล่งปลูกทุเรียนทุกจังหวัด ตลอดทั้งปี โดยตัวหนอนจะเข้าดักแด้และออกเป็นตัวเต็มวัยในช่วงฤดูฝนประมาณเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม เพื่อผสมพันธุ์และวางไข่

พืชอาหาร

พืชอาหารมีมากกว่า ๕๐ ชนิด ที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน มะม่วง มะเดื่อ ฝรั่ง โอโวโกโต หม่อน มะม่วงหิมพานต์ ยางพารา และขนุน

การป้องกันและกำจัด

๑. หมั่นสำรวจสวนทุเรียนเป็นประจำ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่หรือขุยไม้ละเอียดจากการทำลายของหนอน ถ้าพบร่องรอยการทำลายให้ใช้มีดคมฉีกเปลือกต้นทุเรียนออกแล้วจับตัวหนอนและไซ้มาทำลาย

๒. กำจัดตัวเต็มวัยด้วงหนวดยาว โดยใช้แสงไฟล่อ หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลวมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓. เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เช่น ไทอะมีโทแซม/แลมบีดาไฮฮาโลทริน ๑๔.๑%/๑๐.๖% ZC อัตรา ๔๐ มิลลิลิตร/น้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอไทอะนินดิน ๑๖% SG อัตรา ๒๐ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริต ๑๐% SL อัตรา ๓๐ มิลลิลิตร/น้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะเซทาไมพริต ๒๐% SP อัตรา ๓๐ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร โดยใช้อัตราน้ำ ๕ ลิตร/ต้น พ่นให้โชกเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ซึ่งเป็นที่ตั้งของขอบวางไข่ พ่น ๒ ครั้ง ห่างกัน ๑๔ วัน ในแหล่งที่มีการระบาดรุนแรง อาจต้องพ่นสารเคมีทุกๆ ๓ เดือน

๔. กำจัดแหล่งขยายพันธุ์ โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตและนำไปเผาทิ้ง เพื่อให้เป็นแหล่งสะสมการระบาดทำความเสียหายต่อทุเรียนต้นอื่น ๆ ต่อไป

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
๔๖ ถ. ราษฎร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด
โทร. ๐๓๙-๕๑๑๐๐๘ โทรสาร ๐๓๙-๕๒๓๓๘๕
<http://www.trat.doae.go.th>
E-mail: aragkha_trat@hotmail.com